

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی مطرح کرد؛

کاهش سهمیه سوخت، معادن ایران را به تعطیلی کشاند

حسینقلی بیان کرد: زمانی که سوخت کاهش یابد، تولید نیز کاهش خواهد یافت، علاوه بر این، تأمین مواد ناریه نیز با مشکل روبه‌رو شده است که مزید بر علت شده و روند تولید را مختل می‌کند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ صنایع معدنی، به‌ویژه استخراج و فرآوری فلزات پایه مانند سرب و روی، نقش حیاتی در توسعه اقتصادی و صنعتی کشورها ایفا می‌کنند. این فلزات به دلیل ویژگی‌های منحصر به فردشان در صنایع مختلف کاربرد گسترده‌ای دارند. سرب عمدتاً در تولید باتری‌های اسیدی خودروها، پوشش‌دهی وان‌های شیمیایی، عایق‌سازی صدا و جذب پرتوها استفاده می‌شود. همچنین، روی به‌عنوان پوشش گالوانیزه برای جلوگیری از زنگ‌زدگی فولاد، در تولید آلیاژهایی مانند برنج و در صنایع خودروسازی و ساختمانی به‌کار می‌رود.

ایران با دارا بودن حدود ۵ درصد از ذخایر سرب و روی جهان، یکی از کشورهای مهم در این حوزه محسوب می‌شود. با این حال، سهم ایران از تولید جهانی شمش سرب و روی حدود ۱.۵ درصد برآورد شده است. این نشان‌دهنده ظرفیت بالای کشور برای افزایش تولید و بهره‌برداری بهینه از منابع معدنی است.

در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا، ایران پس از ترکیه دومین تولیدکننده بزرگ در زنجیره ارزش سرب و روی به‌شمار می‌آید؛ در حال حاضر، بیش از ۶۰۰ کانسار و نشانه سرب و روی در ایران شناسایی شده است اما با این وجود، بسیاری از این معادن هنوز به‌صورت سیستماتیک مورد اکتشاف قرار نگرفته‌اند و نیازمند برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری‌های مناسب برای بهره‌برداری بهینه هستند.

با توجه به اهمیت استراتژیک فلزات سرب و روی در توسعه صنعتی و اقتصادی، توجه به توسعه پایدار و بهره‌برداری بهینه از منابع معدنی کشور امری ضروری است؛ این امر می‌تواند ضمن تأمین نیازهای داخلی، زمینه‌ساز حضور پررنگ‌تر ایران در بازارهای جهانی و افزایش درآمدهای غیرنفتی شود.

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران، در گفت‌وگویی به بررسی وضعیت این صنعت در سال ۱۴۰۳ پرداخت.

وی با اشاره به مشکلات اساسی از جمله کمبود انرژی، افزایش عوارض صادراتی و حقوق دولتی، چشم‌انداز صنعت سرب و روی را نامطلوب ارزیابی کرد.

حسینقلی در پاسخ به پرسشی درباره وضعیت صنعت سرب و روی در سال آینده اظهار کرد: وقتی برق و گاز در دسترس نیست، سوخت مصرفی ماشین‌آلات کاهش یافته، عوارض صادراتی از ۲ درصد به ۵ درصد افزایش یافته و حقوق دولتی ۱۰ برابر شده است، تولیدکنندگان دیگر با چه شرایطی باید به فعالیت خود ادامه دهند؟

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران با اشاره به کاهش تولید در این صنعت گفت: در حال حاضر بسیاری از معادن تعطیل شده‌اند چرا که ماشین‌آلات معدنی نظیر لودر، بیل مکانیکی و کمپرسورها به سوخت نیاز دارند که سهمیه آن کاهش یافته است و این امر موجب شده است که میزان ساعات کار این ماشین‌آلات از ۱۰ ساعت به ۵ ساعت در روز کاهش یابد که به طور مستقیم تولید را نیز به نصف رسانده است.

وی درباره تأثیر این روند در سال آینده تصریح کرد: در صورتی که این شرایط ادامه پیدا کند و سوخت از منابع خارجی تأمین نشود، تولید مواد معدنی با مشکلات جدی مواجه خواهد شد و معادن رو به تعطیلی خواهند رفت؛ این یک محاسبه ساده است؛ زمانی که سوخت کاهش یابد، تولید نیز کاهش خواهد یافت، علاوه بر این، تأمین مواد ناریه نیز با مشکل روبه‌رو شده است که مزید بر علت شده و روند تولید را مختل می‌کند.

افزایش عوارض صادراتی و فشار مضاعف بر تولیدکنندگان

وی در خصوص تغییرات عوارض صادراتی در سال‌های اخیر اظهار داشت: مجلس عوارض صادراتی را نیم درصد تصویب کرد، اما پس از ارجاع به هیات وزیران این میزان به ۲ درصد افزایش یافت و در ادامه و پس از اعتراض تولیدکنندگان، این رقم به ۸۰.۵ درصد رسید، این در حالی است که مجلس بر قانونی بودن میزان تعیین‌شده تأکید کرده بود؛ اما چرا این موضوع به هیات وزیران واگذار شد؟ چرا تعیین قطعی میزان عوارض به دولت سپرده شد؟ هیات وزیران همان روندی را که قبلاً اجرا کرده بود، مجدداً تکرار کرد در حالیکه تعیین قطعی به معنای اعمال و اجرای قانون موجود است، نه اینکه درصد جدیدی مشخص شود. در نتیجه، عوارض صادراتی از نیم درصد به ۸۰.۵ درصد افزایش یافت.

وی در ادامه به مشکلاتی که این تغییر ناگهانی برای تولیدکنندگان ایجاد کرده اشاره کرد و گفت: برخی تولیدکنندگان، کالاهایی مانند آهن، قراضه، مس و سایر فلزات را خریداری کرده و با در نظر گرفتن عوارض نیم درصد، صادر کردند اما زمانی که عوارض به ۸۰.۵ درصد افزایش یافته، این افراد چگونه باید هزینه‌های خود را مدیریت کنند؟ یک محصولی را که با ۱۰ درصد سود فروخته‌اند، حالا باید ۸۰ درصد از درآمد آن را به دولت بدهند؛ این یعنی ۷۰ درصد ضرر برای تولیدکننده! چنین شرایطی چه منطقی دارد؟

حسینقلی در ادامه افزود: در حال حاضر، مقداری مواد شیمیایی و مقداری مواد اولیه پشت کارخانه‌ها موجود بود که مورد استفاده قرار گرفته و اکنون هیچ مواد اولیه‌ای باقی نمانده است؛ هیچ کارخانه‌ای نمی‌تواند یک میلیون تن ماده معدنی را پشت کارخانه فلوتاسیون خود دپو کند و سپس به تدریج به خط تولید بیاورد در نتیجه، سال آینده سال بسیار سختی برای این صنعت خواهد بود.

وی همچنین با انتقاد از افزایش چند برابری حقوق دولتی معادن، اظهار داشت: از طرف دیگر، حقوق دولتی را چندین و چند برابر کرده‌اند، آن هم بدون ضابطه و بدون قانون مشخص!! در حالی که مسئولان در ادارات کل نشسته‌اند و به صورت غیرکارشناسی قانون وضع می‌کنند، ما ضابطه‌های مشخصی برای قیمت‌گذاری ارائه دادیم. شخصاً این ضابطه‌ها را ارسال کردم، با آن‌ها مذاکره کردم و توضیح دادم که قیمت‌گذاری سنگ معدن (کلوخه) با کنسانتره متفاوت است.

حسینقلی توضیح داد: من ماده‌ای دارم که تنها ۳ درصد عیار دارد، اما با تخصص و دانش خود آن را به کنسانتره تبدیل می‌کنم که در سطح بین‌المللی، دیگر هیچ کشوری ماده معدنی با عیار ۳ درصد را استخراج نمی‌کند، اما ما همچنان این کار را انجام می‌دهیم؛ این ماده را استخراج کرده‌ایم و به یک مقصد مشخص صادر کرده‌ایم، اما می‌گویند باید قیمت آن را بر مبنای کنسانتره بپردازیم که امری غیرمنطقی است! این ماده خام است و برای فرآوری آن نیاز به هزینه‌های فلوتاسیون و مراحل دیگر است. شما هزینه تولید شمش را به رسمیت می‌شناسید، اما چرا هزینه فرآوری اولیه را در نظر نمی‌گیرید؟ این تصمیمات غیرکارشناسی بیشترین آسیب را به تولیدکنندگان وارد کرده است.

افزایش سرمایه‌گذاری رقبا و تهدید جایگاه ایران در صنعت سرب و روی

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران در خصوص وضعیت رقابتی این صنعت در سطح بین‌المللی گفت: در حال حاضر، کشورهای زیادی در حال سرمایه‌گذاری گسترده در این صنعت هستند و اگر روند فعلی ادامه پیدا کند، آن‌ها جای ایران را خواهند گرفت؛ ترکیه در این حوزه بسیار قوی عمل می‌کند و در سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های زیادی انجام داده است همچنین عربستان نیز با سرمایه‌گذاری‌های کلان در صنعت سرب، روی و مس، در حال تبدیل شدن به یک بازیگر اصلی در این بخش است؛ حجم سرمایه‌گذاری‌هایی که در عربستان در این بخش انجام می‌شود، فوق‌العاده بالاست و به نوعی وحشتناک است.

وی افزود: علاوه بر ترکیه و عربستان، کشورهای دیگری مانند آذربایجان و حتی افغانستان نیز در حال ورود جدی به این صنعت هستند؛ این کشورها در حال توسعه زیرساخت‌های لازم برای فرآوری و استخراج هستند و اگر ما در ایران سیاست‌های نادرستی را در پیش بگیریم، بدون شک جایگاه خود را در این صنعت از دست خواهیم داد.

کمبود مواد اولیه و وابستگی به واردات از افغانستان

حسینقلی در ادامه اظهار داشت: بسیاری از تولیدکنندگان ایرانی به دلیل کمبود مواد اولیه، مجبور شده‌اند از کشورهای دیگر واردات انجام دهند. به عنوان مثال، در حال حاضر تولیدکنندگان ایرانی که کارخانه‌های فرآوری دارند، به دلیل نبود مواد اولیه، از افغانستان مواد مورد نیاز خود را تأمین می‌کنند این در حالی است که ما خودمان ذخایر معدنی قابل توجهی داریم، اما به دلیل مشکلات مدیریتی و تصمیمات غیرکارشناسی، قادر به تأمین نیازهای داخلی نیستیم.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سرب و روی ایران تأکید کرد: امسال وضعیت خوبی در این صنعت نداشتیم و سال آینده نیز با ادامه این روند، شرایط نه تنها بهبود پیدا نمی‌کند، بلکه روزبه‌روز وخیم‌تر می‌شود.